

**ПРОБНЕ
ЗОВНІШНЄ НЕЗАЛЕЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ**

Час виконання – 180 хвилин

Робота має три частини. Частина 1 містить 33 завдання різних форм з української мови. Частина 2 містить 24 завдання різних форм з української літератури. Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в *бланку А*. Частина 3 передбачає написання власного висловлення в *бланку Б*.

Результат виконання завдань частин 1 і 3 буде зараховано як **державна підсумкова атестація**.

Результат виконання **всіх** завдань сертифікаційної роботи буде використано під час **прийому до закладів вищої освіти**.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте лише після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

1. У *бланку А* і *Б* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, згідно з вимогами інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно позначені, підчищені відповіді в *бланку А* буде зараховано як помилкові.
4. Якщо Ви позначили в *бланку А* відповідь неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

5. Виконавши завдання частини 3 в зошиті, акуратно запишіть його в *бланк Б*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, записаних у *бланку А*, та якості написання власного висловлення в *бланку Б*.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 16.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці *бланка А* так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Зичимо Вам успіху!

Частина 1
Українська мова

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

**Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей**

1. Лексичної помилки НЕМАЄ в рядку
А листати сторінки улюбленої книги
Б зранку забули відкрити вікно
В дивовижна пам'ятка природи
Г відноситися з повагою до друзів

2. Помилку в написанні імені по батькові допущено в рядку
А Валентинівна, Аркадіївна, Ігорівна
Б Васильович, Миколайович, Юрієвич
В Олексіївна, Дмитрівна, Олександрівна
Г Якович, Святославович, Анатолійович

3. Правильно написано всі слова в рядку
А скасований, розтривожений, безтурботний, припинений
Б схвалення, безапеляційний, розмовний, преморожений
В безконтактний, призивсько, розрекламований, списаний
Г пресмачний, сфотографований, безмірний, росщеплений

4. На другий склад падає наголос у слові
А начинка
Б позначка
В травестія
Г рівнина

5. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
А Коли мама Ілона Маска переїхала з дітьми до Канади, їй довелося працювати і вдень і вночі.
Б До речі, жінка ніколи не набридала дітям нудними повчаннями щодо навчання й роботи.
В Вона намагалася бути для родини прикладом в усьому, хоча тепер зауважує, що успіх дітей – лише їхня заслуга.
Г Мати зрідка допомагала дітям, не маючи вільного часу і тому вони досягли всього самостійно.

6. Суфікс *-ищ-* має однакове значення в усіх словах, ОКРІМ
А родовище
Б вовчище
В попелище
Г сховище

Прочитайте текст і виконайте завдання 7–10.

(1) Надворі було *по/особливому* тихо. (2) *По/зимовому* небу пропливав, загортаючись у діряву ковдру з хмар надломлений місяць, схожий на тріснуту крижинку. (3) А поруч з ним поблискували зорі, вимальовувалися непевні перші промені. (4) Неохоче вставало заспане сонце і, мабуть, хотіло якось *по/своєму* розпочати цей день. (5) Але зима, відвойовуючи останні холодні дні, вирішила *по/іншому* і все сипала білі сніжинки, закриваючи сонне світило. (6) Усе, окрім тонесенької смуги над [...], уже перетворилося на щільну білу завісу, що огортала землю, не давала їй прокинутися.

7. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А другому
- Б третьому
- В п'ятому
- Г шостому

8. Окремо в тексті треба писати сполуку слів

- А по/особливому
- Б по/зимовому
- В по/своєму
- Г по/іншому

9. Складним є речення

- А друге
- Б третє
- В четверте
- Г п'яте

10. Замість крапок у шостому реченні можна вставити всі слова, ОКРІМ

- А виднокругом
- Б горицвітом
- В видноколом
- Г горизонтом

Завдання 11–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

11. Спрощення приголосних на письмі треба позначати в усіх словах рядка

- А безвиіз..ний, облас..ний, зап'яс..ний
- Б заздріс..ний, волейболіс..ці, очис..ний
- В безчес..ний, щас..ливий, шіс..надцятий
- Г пристрас..ний, шіс..десят, улес..ливий
- Д цінніс..ний, особистіс..ний, тиж..невий

12. Підкреслені літери позначають той самий звук у всіх словах рядка
- А доріжка, стежці, огорожений
 - Б ягідка, подзьобувати, радяться
 - В рюкзак, Великдень, жилетка
 - Г айсберг, соколиний, світовий
 - Д осьдечки, знімання, зів'янути
13. Через дефіс треба писати всі прислівники в рядку
- А по/моєму, казна/куди, хоч/не/хоч
 - Б рік/у/рік, урешті/решт, хтозна/коли
 - В по/вашому, на/добраніч, якимсь/то
 - Г по/іспанськи, уряди/годи, по/одинці
 - Д будь/що/будь, по/четверте, на/виплат
14. Прочитайте речення (цифри в дужках позначають наступне слово).
Правила (1)користува(н,нн)я метрополітеном обов'язкові для осіб, які перебувають на його території (у міжстанційних (2)ту(н,нн)елях, в (3)облаштова(н,нн)их підземних переходах, у вагонах поїздів). Пасажири (4)пови(н,нн)і бути взаємно (5)(в,вв)ічливими, дбайливо ставитися до споруд та (6)обладна(н,нн)я, дотримуватися норм поведінки в громадських місцях.
- Без подвоєних літер треба писати слова, позначені цифрами в рядку
- А 1, 2
 - Б 2, 3
 - В 3, 4
 - Г 4, 5
 - Д 5, 6
15. Граматично правильне продовження речення *«Вибираючи стиль одягу, ...»* наведено в рядку
- А людині притаманне прагнення мати привабливий, а інколи й вишуканий вигляд.
 - Б досить просто створюється особливий, індивідуальний, не схожий на інших образ.
 - В не завжди увага зацентрована на перевагах фігури й приховуванні недоліків.
 - Г зовнішність підкреслюється або ж, навпаки, погіршується невдалим поєднанням.
 - Д ми хочемо бути в центрі уваги й відчувати на собі сповнені захоплення погляди.
16. Помилково утворено форму ступеня порівняння прикметника в реченні
- А Люди прагнуть пізнати далекі світи, але той, що до нас ближчий від усіх, вивчили зовсім мало.
 - Б Нині вивчено лише п'ять відсотків дна Світового океану, тому якнайцікавіші відкриття в дослідників ще попереду.
 - В Після відкриття 1875 року Маріанської западини, найбільш глибокого місця на планеті, там побувало лише три людини.
 - Г На батискафі «Трієст» 1960 року Жак Пікар і Дон Волш сягнули найрекорднішої глибини – 10 916 метрів.
 - Д Через 52 роки в Маріанську западину зануривсь один з найвідоміших режисерів – Джеймс Кемерон.

17. Помилково утворено форму числівника в реченні
- А Прогнозують, що до кінця наступного року довжина велосипедних шляхів у місті Лева сягатиме близько *ста шістдесяти* кілометрів.
 - Б В Івано-Франківську майданчики біля магазинів радять облаштувати велотримачами з *п'ятьма – десятьма* місцями.
 - В В Одесі довжина велодоріжки з асфальтовим покриттям становить близько *трьохсот* метрів.
 - Г А київська влада планує впродовж наступних років потішити містян *шестистами* кілометрами доріжок для велосипедистів.
 - Д У Новій Зеландії є кінотеатр просто неба для охочих «спалити» близько *п'ятисот* калорій за годину: хочеш подивитися фільм – крути педалі на велотренажері.
18. Лексична помилка є в реченні
- А Гурт «Антитіла» запропонував глядачам нове відео на пісню «Фари» зі свого альбому «Сонце».
 - Б Команда вирішила поєднати голлівудські блокбастери про супергероїв з українською дійсністю.
 - В Музиканти порушили важливу для оточуючого середовища тему – затори та ями на українських дорогах.
 - Г За сюжетом, супергерой щонаочі рятує місто, а, за законами жанру, йому протистоїть «блискучий» лиходій Джокер.
 - Д Над втіленням ідеї цього відеокліпу команда творчо працювала три доби на чотирьох знімальних майданчиках Києва.
19. Форму наказового способу дієслова вжито в реченні
- А Творімо українське мистецтво разом!
 - Б Треба бути наполегливим, аби стати успішним.
 - В Нове життя нового прагне слова!
 - Г На всі питання шукаємо відповіді у своєму серці!
 - Д Не боятися експериментів – ось гасло сміливців.
20. Омоніми є в реченні
- А Той розум не шляхетний, а шляхетський.
 - Б Князь Костянтин, батько князя Василя, мав талант і талан.
 - В У пеклі наших доль не знаєш сам: ти бранець чи обранець.
 - Г Бо хтозна, чи він знайде там свободу, чи ще одну збудує слободу.
 - Д Бридкого бруду із холодних душ не змиє навіть і холодний душ.
21. Прочитайте текст.
- Майте на увазі(1), Дейл Карнегі(2), усесвітньо відомий психолог(3), пропонує простий спосіб стати найкращим співрозмовником(4): заохочуючи інших розповісти про себе (5), будь уважним слухачем від початку до кінця бесіди(6), бо людей значно більше цікавлять власні проблеми.*
- НЕПРАВИЛЬНИМ є пояснення вживання розділових знаків у рядку
- А кома 1 – при вставних словах
 - Б коми 2, 3 – при відокремленій прикладці
 - В двокрапка 4 – при однорідних членах речення
 - Г кома 5 – при відокремленій обставині
 - Д кома 6 – при підрядній частині складного речення

- 22. НЕПРАВИЛЬНО** оформлено чужу мову в рядку
- А** «Київська міська рада пропонуватиме обмежити використання в магазинах поліетиленових пакетів», – повідомляє прес-служба відомства.
- Б** У повідомленні зазначено: «Погоджено проект рішення щодо зменшення використання поліетиленових пакетів у магазинах та інших місцях продажу товарів».
- В** «Продавці мають запропонувати альтернативу поліетиленовим пакетам, – зазначає розробник, а далі пропонує: – Це можуть бути біологічні полімерні чи паперові пакунки, багаторазові торбинки тощо».
- Г** «Щороку в масштабах ЄС на смітниках виявляють вісім мільярдів поліетиленових пакетів, – мотивують це рішення чиновники – тобто на одного європейця припадає 200 одноразових пакунків за рік».
- Д** «Частина пакетів потрапляє до світового океану з катастрофічними наслідками для морської флори та фауни», – додає автор проекту Костянтин Яловий.
- 23.** Синонімічним до речення *«Коли в людини є народ, тоді вона уже людина»* є
- А** Щоб відчувати себе людиною, треба мати підтримку свого народу.
- Б** Оскільки в людини є народ, то вона вже людина.
- В** Через те що в людини є народ, вона відчуває себе людиною.
- Г** Аби бути людиною, треба бути частиною рідного народу.
- Д** Якщо в людини є народ, то вона тоді вже людина.

Завдання 24–28 передбачають установлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і поставте позначки в бланку А на перетині відповідних колонок і рядків. Усі інші види Вашого запису комп'ютерна програма реєструватиме як помилки.

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

- 24.** З'ясуйте, якими однорідними членами ускладнено речення.

Однорідні члени речення

- 1** підмети
2 присудки
3 обставини
4 додатки

Приклад речення

- А** Джордано Бруно, видатний філософ та поет епохи Відродження, походив з незаможної італійської родини.
- Б** У дитинстві його віддали в монастир, але хлопець утік і подорожував Європою, пізніше видавав книги та проповідував.
- В** У його вченні цікаво поєднані наука і магія, обґрунтування нескінченності Всесвіту й віра в переселення душ.
- Г** Один венеційський аристократ написав донос до інквізиції, бо не хотів платити філософу за поради й консультації.
- Д** Постраждав Джордано не через свою філософію, а через принципове протистояння здирництву монастирів.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. З'ясуйте тип складного речення.

- Тип складного речення*
- 1 складносурядне
 - 2 складнопідрядне
 - 3 безсполучникове
 - 4 з різними видами зв'язку

- Приклад речення*
- А Найвідоміша телефонна служба порятунку «911» з'явилася в американському місті Хейлівілі: 16 лютого 1968 року місцевий конгресмен зробив для перевірки «тривожний» дзвінок, лише привітавшись.
 - Б Першість цього винаходу належить лондонцям, адже їхня служба почала діяти ще 1937 року, отримавши лише за тиждень 1336 дзвінків!
 - В Для швидкого реагування в разі пожежі чи нападу, погіршення здоров'я чи стихійного лиха більшість країн нині має спеціальну службу порятунку з єдиним номером телефону.
 - Г Це диспетчерська, що з'єднана з усіма екстреними службами, її номер завжди має три цифри, які легко запам'ятати.
 - Д У світі завдяки Голлівуду найбільше знають саме номер «911», а в Україні та інших країнах Європи викликати таку службу можна за телефоном «112».

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. З'ясуйте тип односкладного речення.

- Тип односкладного речення*
- 1 означено-особове
 - 2 неозначено-особове
 - 3 безособове
 - 4 називне

- Приклад речення*
- А Час від часу варто щось змінювати у своєму житті.
 - Б Наприклад, прокинулися зранку й вийшли в прохолоду балкона...
 - В Стойте там і думайте про важливість життєвого вибору...
 - Г Між іншим, осіннього ранку все якесь інше, особливе.
 - Д Рідне місто, загорнуте в білий густий туман...

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. Увідповідніть фразеологізм із його значенням.

- Фразеологізм*
- 1 як церковна миша
 - 2 як мильна бульбашка
 - 3 як п'яте колесо
 - 4 як засватана дівка

- Значення*
- А зайвий
 - Б яскравий
 - В несміливий
 - Г тимчасовий
 - Д бідний

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (*цифра позначає наступне слово*).

Національний центр Олександра Довженка викупив у Японії й повернув в Україну копію (1) *віднайденого* в місцевому кіноархіві (2) *повнометражного* наукового фільму 1930 року «Людина і мавпа», (3) *що* (4) *донедавна* вважали втраченим.

- А займенник
- Б прикметник
- В прислівник
- Г форма дієслова (*дієприкметник*)
- Д форма дієслова (*дієприслівник*)

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Читання й аналіз тексту

Завдання 29–33 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

**Прочитайте тексти (цифри в дужках позначають номери абзаців)
і виконайте завдання 29–33.**

Текст А

Місто, у якому хотілося б жити

(1) *Енріке Пеньялоса, володар найвищої нагороди Венеційського фестивалю архітектури «Золотий лев» за успішні інновації в містобудуванні, перебуваючи в Києві, виступив з публічною лекцією.*

(2) Щасливий бути в прекрасному Києві й хочу поділитися з вами деякими думками. Як зробити місто ідеальним для людей? Я жив у Парижі в маленькій квартирі, але площі, галереї, музеї були моїми... Це священна територія для будь-якого пішохода.

(3) Який урбаністичний простір комфортний? Той, де люди люблять долати відстань пішки, виходити з будинків на вулиці, на площі, у кав'ярні. Сьогодні ж усе зорієнтовано на водіїв. Фраза «Добре було б мати місто без машин...» схожа на слова божевільного. Але в деяких мегаполісах уже обмежують рух приватних автомобілів і частіше використовують громадський транспорт. Справжній символ демократії тут – смуга для автобусів: машини стоять у довжелезній черзі – нато-мість автобус вільно їде своєю дорогою. І тоді всім стає зрозуміло: людина в ньому так само важлива, як і власник авто.

(4) Паркування... Я не знаю конституції, що гарантувала б людині таке право. Тротуари, на яких залишено автомобілі, – ознака проблемної країни. Це все одно, що перетворити парки на місця для машин.

(5) Пішоходи в місті – це ще й туристи. Якщо хочемо бачити в Києві безліч мандрівців, треба зробити так, щоб для прогулянок було більше місця. Єлисейські Поля в Парижі... Та тут же вистачить території і щоб запаркуватися, і щоб пройти-ся! Але чи привабить це гостей? Ні! Машини не мають втручатися в простір піших людей!

(6) Останнім часом у містах почали облаштовувати окремі піші зони. Наприклад, у Нью-Йорку Бродвей – територія без машин не лише під час свят чи фестивалів, а й щодня. У Боготі, де я був мером, було створено простір для пішоходів – 30 кілометрів зеленої смуги без транспорту! Для цього довелося зменшити території модних гольф-клубів. Потім збудували 24-кілометрову велосипедну вулицю й сотні кілометрів велодоріжок. І це не лише в центрі, а й у найвіддаленіших і нереспектабельних кварталах. Тож спочатку зони для пішоходів і велосипедистів, а лише потім – асфальт для машин! Інакше це неповага до громадян і символ соціальної несправедливості.

(7) Родзинка багатьох міст – це пляжі й узбережжя. Зауважте: приватна власність не має обмежувати доступ до води. У ХХ столітті в мегаполісах уздовж річок почали прокладати шосе: там, бачте, не буде перехресть. А в Парижі мер закрив дорогу коло Сени, щоб облаштувати пляж. У Копенгагені набережна – місце для прогулянок. Уздовж каналу з мальовничими будиночками, в одному з яких мешкав відомий казкар Андерсен, немає машин – це вільний простір для людей! У Сеулі біля ріки раніше теж було багаторядне шосе, тепер тут – пішохідна зона! Так само в Лондоні, у Нью-Йорку, у Ванкувері – шлях до води скрізь безперешкодний.

(8) Київ може стати містом мрії, і для цього потрібні лише два чинники: по-перше, не сприймати реалії життя як невідворотність; по-друге, розбудовувати такий урбаністичний простір, де всі громадяни рівні й права кожного священні.

За матеріалами Інтернет-джерел

Текст Б **Нехай місто стане кращим!**

(9) У документі з гучною назвою «Маніфест “Київ – зручне місто”» ініціативні кияни запропонували власну програму дій з облаштування столиці. Розробники розповіли про своє бачення того, як допомогти їй стати комфортнішою для мешканців.

(10) **Григорій М., журналіст:** «Нещодавно ми підрахували кількість транспорту на Північному мосту в годину пік. Дізналися, що в цей час на шість тисяч машин припадає лише 120 автобусів і тролейбусів. Отже, громадський транспорт, що перевозить 50 % містян, займає на дорозі лише п'ять відсотків її площі! Конче необхідно виділити смугу для комунального транспорту й заборонити заїжджати туди автомобілям. Тоді пасажери автобусів і тролейбусів матимуть привілей – не стоятимуть у заторах».

(11) **Ігор С., дизайнер:** «Усі мріють жити в комфортному місті з якісним дизайном. Коли дізнався, що київський фунікулер будуть ремонтувати, розробив новий логотип, фірмові кольори, стиль, написав правила користування та створив інформаційні таблички. Усе це вже діє. А ще два роки тому я запропонував зміни щодо навігації Києва: покажчики, таблички, інформаційні стенди. Сьогодні хочу зібрати команду й запустити цей проект. Пізніше – залучити спонсорів і благодійників».

(12) **Олеся С., координатор Асоціації велосипедистів Києва:** «Нещодавно з'явилась ідея порахувати велосипедистів на наших вулицях. Щоб розвивати велоінфраструктуру, потрібно знати, скільки людей їздить таким транспортом, зростає їх кількість чи ні, де вони рухаються – дорогами чи тротуарами, спортсмени це чи звичайні містяни. Наша мета – зробити цей засіб пересування частиною міської транспортної системи».

(13) **Станіслав Д., архітектор:** «Разом з ініціативною групою я брав участь у розробці плану благоустрою набережної Дніпра. Працював з натхненням: барельєфи Івана Предтечі й Володимира Великого спроектував за чотири дні. Шкода, що люди не завжди цінують наші зусилля: перші тижні ходив сюди ганяти рибалок, які розкладали снасті під скульптурною композицією. Згодом звик, навіть була і з цього користь: вони зупиняли порушників, які заважали відпочивальникам вільно прогулюватися набережною».

За Н. Орловою

29. Обидва тексти об'єднує тема

- А створення місць, привабливих для туристів
- Б роль ініціативних громадян у житті міста
- В розбудова міста, ідеального для життя людини
- Г обмеження доступу людей до пляжів і водойм

30. Транспортна ситуація на Північному мосту (*текст Б, абзац 10*) НЕ підтверджує думки автора *тексту А*, що
- А міста сьогодні більше зорієнтовані на автомобілістів
 - Б такі ситуації – приклад соціальної несправедливості
 - В автомобілі в містах не поступаються дорогою автобусам
 - Г людина в автобусі так само важлива, як і власник автомобіля
31. НЕ порушено в *тексті А*, однак згадано в *тексті Б* питання
- А виділення окремої смуги для громадського транспорту
 - Б потреба в креативних розробках міського дизайну
 - В набережна – це комфортне місце для прогулянок
 - Г велосипедна інфраструктура сучасного міста
32. Автор *тексту Б* порушує питання благоустрою набережних, натомість автор *тексту А* акцентує увагу на проблемі
- А зниження травматизму через заборону купання
 - Б зручності руху набережними без світлофорів
 - В потреби в будівництві шосе вздовж набережних
 - Г обмеження доступу відпочивальників до набережних
33. Кожна з розповідей ініціативних киян (*текст Б*) – яскравий приклад утілення в життя ідеї автора *тексту А*
- А Не варто сприймати реалії життя як невідворотність.
 - Б Машини не мають втручатися в простір пішоходів.
 - В Місце для прогулянок у мегаполісі має бути більше.
 - Г Приватна власність не має перешкоджати доступу до води.

Частина 2

Українська література

Завдання 34–53 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

34. Уривок

*Ой ночують чумаченьки
В чистім степу при долині,
Розпустили сірі воли пасти
При зеленій муравині*

узятю з

- А історичної думи
- Б народної балади
- В родинно-побутової пісні
- Г суспільно-побутової пісні
- Д календарно-обрядової пісні

35. *«І немає більшої радості, аніж жити за покликанням»* – це провідна думка твору
- А «Кайдашева сім'я»
 - Б «Бджола та Шершень»
 - В «Слово про похід Ігорів»
 - Г «Наталка Полтавка»
 - Д «Дума про Марусю Богуславку»
36. Словами *«Не віриш? Так знай же, що я тебе давно уже – теє-то як його – полюбив, як тільки ви перейшли жити в наше село»* освідчується
- А Василь Марусі Дрот
 - Б Тетерваковський Наталці Терпило
 - В Петро Лесі Черевань
 - Г Чіпка Галі Гудзь
 - Д Націєвський Марисі Борулі
37. Ідеалізація внутрішньої та зовнішньої краси українців, наскрізне повчання властиві твору
- А «Всякому місту – звичай і права...»
 - Б «І мертвим, і живим, і ненарожденним...»
 - В «Кайдашева сім'я»
 - Г «Маруся»
 - Д «Мартин Боруля»
38. Словами
*У всякого своя доля
 І свій шлях широкий:
 Той мурує, той руйнує...*
 починається
- А ліричний вірш
 - Б соціально-побутова поема
 - В поема-послання
 - Г сатирична поема
 - Д романтична поема
39. Послідовність розгортання подій твору «Чорна рада» є правильною в рядку
- А Шрам із сином на хуторі Хмарище – двобій Петра Шраменка й Кирила Тура – Кирило Тур прагне визволити Сомка – вибори гетьмана в Ніжині
 - Б двобій Петра Шраменка й Кирила Тура – Шрам із сином на хуторі Хмарище – Кирило Тур прагне визволити Сомка – вибори гетьмана в Ніжині
 - В Шрам із сином на хуторі Хмарище – Кирило Тур прагне визволити Сомка – двобій Петра Шраменка й Кирила Тура – вибори гетьмана в Ніжині
 - Г двобій Петра Шраменка й Кирила Тура – вибори гетьмана в Ніжині – Кирило Тур прагне визволити Сомка – Шрам із сином на хуторі Хмарище
 - Д Шрам із сином на хуторі Хмарище – двобій Петра Шраменка й Кирила Тура – вибори гетьмана в Ніжині – Кирило Тур прагне визволити Сомка
40. Приказка *«Лайкою та криком згоди не дійдеш»* ілюструє проблему твору
- А «Бджола та Шершень»
 - Б «Наталка Полтавка»
 - В «Тіні забутих предків»
 - Г «Лісова пісня»
 - Д «Кайдашева сім'я»

41. Життєпис злочинця, зображений на широкому суспільному тлі, є темою твору, де персонаж
- А закохується в «польову царівну»
 - Б хоче змінити своє прізвище
 - В убиває брата через землю
 - Г мандрує до пекла в пошуках батька
 - Д рятує дівчину від шибениці
42. «Дворянські порядки» намагається завести у своєму домі персонаж твору, автор якого
- А очолював театр у Полтаві
 - Б був учасником Кирило-Мефодіївського братства
 - В був актором театру корифеїв
 - Г писав п'єси для театру «Березіль»
 - Д викладав поетику в Переяславському колеґіумі
43. Словами
- Твоїм будущим душу я тривожу,
Від сорому, який нащадків пізніх
Палитиме, заснути я не можу...*
- Іван Франко звертається до
- А російськомовної інтелігенції
 - Б українського народу
 - В молодого покоління
 - Г січового стрілецтва
 - Д рідної мови
44. Ознаки модернізму притаманні обом творам рядка
- А «Contra spem spero!» та «Кавказ»
 - Б «Чорна рада» та «Мартин Боруля»
 - В «Intermezzo» та «Я (Романтика)»
 - Г «Гімн» та «De libertate»
 - Д «Київ – традиція» та «Наталка Полтавка»
45. В уривку *«Бог дав йому (Івоніці) двоє дітей. Але що по одній стороні було саме добре, вийшло по другій саме зло. А він їх однаково любив обох, вигодував однаково працею своїх рук»* сказано про
- А Лавріна та Карпа
 - Б Марисю та Степана
 - В Михайла та Саву
 - Г Рину та Мокія
 - Д Наталку та Грицька
46. Слова
- Ні, любий, я тобі не дорікаю,
а тільки – смутно, що не можеш ти
своїм життям до себе дорівнятись...*
- говорить
- А Мавка Лукашу
 - Б Катерина Івану
 - В Уля Мокію
 - Г Дідона Енею
 - Д Оксана Яремі

47. Слова «...від кларнета твого – пофарбована дудка зосталась...» адресовані автору рядків
- А *Сміються, плачуть солов'ї
І б'ють піснями в груди...*
 - Б *Ти знаєш, що ти — людина?
Ти знаєш про це чи ні?..*
 - В *Ходім! Шумлять щасливі води...
І грає вітер навкруги...*
 - Г *Ви знаєте, як сплять старі гаї?
Вони все бачать крізь тумани...*
 - Д *Хай на ньому цвіте росяниста доріжка,
І зелені луги, й солов'їні гаї...*

48. На малюнку зображено персонажів твору
- А «Лісова пісня»
 - Б «Дитинство»
 - В «Сом»
 - Г «Intermezzo»
 - Д «Залізний острів»

49. В уривку
*Тріщить, лящить, мов щелепа, корчма,
й ліщина галуззю стає сторчма.
Це бродить вітер, шуму перший родич...*
провідним художнім засобом є
- А антитеза
 - Б тавтологія
 - В анафора
 - Г паралелізм
 - Д алітерація

50. «Як можна бути вільним, Евкріте, коли маєш тіло?» – це один з епіграфів твору, де діють
- А Степан Радченко й Надійка
 - Б Петро Шраменко й Леся
 - В Гриць Бобренко й Маруся
 - Г Михайло Федорчук й Анна
 - Д Григорій Многогрішний і Наталка
51. «А вчора, пишучи спогади про дитинство, про хату, про діда, про сінокіс, один собі в маленькій кімнатоньці сміявся й плакав. Боже мій, скільки ж прекрасного й дорогого було в моєму житті, що ніколи-ніколи вже не повернеться!» – писав
- А Юрій Яновський
 - Б Олександр Довженко
 - В Михайло Коцюбинський
 - Г Микола Хвильовий
 - Д Остап Вишня

52. Думка Г. Сковороди, що смерті не боїться *«той, в кого совість, як чистий криштал»*, стосується характеру та життєвої позиції
- А Івана Шрама та Івана Брюховецького
 - Б Степана Радченка та Грицька Бобренка
 - В Сави Федорчука та Якіма Сомка
 - Г Лавріна Запорожця та Чіпки Варениченка
 - Д Григорія Многогрішного та Василя Кравчини
53. Ознаки постмодернізму відчутні в рядках
- А *«СЕРЦЕ, КИНУТЕ В ЮРБУ, ВИБУХАЄ: – БУ!– БА! – БУ! / Небо повне ірами тріпотіло крилами...»*
 - Б *«В соняшника були руки і ноги, / Було тіло шорстке і зелене. / Він бігав наввипередки з вітром...»*
 - В *«Любїть Україну всім серцем своїм / і всіми своїми ділами...»*
 - Г *«О слово! Будь мечем моїм! / Ні, сонцем стань! Вгорі спинися, / Осяй мій край і розлетися / Дощами судними над ним...»*
 - Д *«Де голубів вільготні лети / і бризки райдуги в крилі? / Минуле, озовися, де ти? / Забуті радощі, жалі...»*

У завданнях 54–57 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

54. Увідповідніть персонажа твору з його словами.

	<i>Персонаж</i>		<i>Слова</i>
1	Мартин Боруля	А	<i>«Так-то так, приятелю мій, я знаю, що ти не бідний, і, може, справді діти наші любляться, та не випада тепер віддати мені Марисю за твого Миколу...»</i>
2	Карпо Кайдаш	Б	<i>«Одна в мене на світі радість, моя Марусенька! Що Божий день молюсь, щоб вона була щаслива...»</i>
3	Чіпка Варениченко	В	<i>«А нащо нам здалася та волость! Одмірмо пополовині город та пополовині садок, та й годі. Хіба таки самі собі не дамо ради?»</i>
4	Наум Дрот	Г	<i>«І що я без землі? Людський попихач... наймит... А без землі – нема волі... Без неї – все пропало... і моя надія пропала...»</i>
		Д	<i>«Йй-богу, бгате, коли б у мене не жінка та не дочка, то кинув би усяку суєту мирськую та й пішов до вас на Запорожжє!...»</i>

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

55. У відповідність твір із рядками, узятими з нього.

	<i>Назва твору</i>
1	«О панно Інно...»
2	«Блакитна Панна»
3	«Як добре те, що смерті не боюсь я...»
4	«Українське альфреско»

	<i>Уривок твору</i>
А	<i>Може, квіти зійдуть – і настане
Ще й для мене весела весна...</i>
Б	<i>І уже в душі моїй
В сяйві мрій
В'ються хмелем арабески...</i>
В	<i>Що жив, любив і не набрався скверни,
ненависті, прокльону, каяття...</i>
Г	<i>Остання в світі казка сидить під
образіми.
Навшпиньки виглядають жоржини
через тин...</i>
Д	<i>Любові усміх квітне раз – ще й
тлінно.
Сніги, сніги, сніги...</i>

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

56. У відповідність назву твору з ключовими словами до нього.

	<i>Назва твору</i>
1	«Кайдашева сім'я»
2	«Наталка Полтавка»
3	«Гайдамаки»
4	«Чари ночі»

	<i>Ключові слова</i>
А	епос, село, батьки і діти
Б	драма, сватання, кохання
В	ліро-епос, народ, пустеля
Г	лірика, кохання, весна
Д	ліро-епос, народ, конфедерати

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

57. У відповідність ім'я митця з висловлюванням про нього.

	<i>Письменник</i>
1	Євген Маланюк
2	Іван Драч
3	Олександр Довженко
4	Максим Рильський

	<i>Висловлювання</i>
А	<i>«Що стане визначальним у його творчості – краса чи служіння суспільним інтересам? Меч вояка за державність України поет змінив на перо, але мирна паличка для письма в його руках стає кинджалом...»</i>
Б	<i>«Його ім'я входить до переліку імен «шістдесятників», а творчість митця звернена до Сонця, Землі, що є дивовижними джерелами поезії та любові...»</i>
В	<i>«Слов'янство поки що дало світові в кінематографі одного великого митця, мислителя і поета...»</i>
Г	<i>«Ліричний герой його твору – демократичний інтелігент, який, незважаючи на стан утоми, знов іде до людей, бо його світогляд не дозволяє стояти осторонь громадських проблем...»</i>
Д	<i>«Уходив до когорти «неокласиків», величезну увагу приділяв красі поетичного слова, ясності й прозорості художнього образу; його твори повні сонця й глибоких філософських роздумів...»</i>

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

